

izhaja
vsak drugi in četrti
četrtak v mesecu.

Naročnina
stane
80 kr. na leto.

Posamezne številke
se dobivajo po 5 kr.

GLASNIK

Naročnino in dopise
pošiljajte uredništvu
»Glasnik«
Poljanska ceta 58.

Oglasila

delavcev, ki nimajo
dela, ali delo-
dajavcev, ki iščejo
delavcev, se vspreje-
majo zastoj!

Krščanski delavci, združite se!

Štev. 15.

V Ljubljani, 11. junija 1896.

Letnik II.

Resnica in hinavstvo.

Socijalnim demokratom, ki hočejo zvaбити slovenske delavce v svojo tolpo, se je že večkrat slaba godila. Naše ljudstvo je na več mestih jasno pokazalo, da jih ne mara. Pognalo jih je iz Kamnika pred poldrugim letom, zadnji čas jih je pa krepko zapodilo z Vrhniko in iz Novega mesta.

Dne 30. jun. pop. bi se bil imel vršiti v Novem mestu v Brunerjevi gostilni soc.-dem. shod. Že prejšnji dan se je v agitacijske namene pripeljal soc. učenjak s kneftro »sodrug« Kordelič in je po raznih gostilnah obdelaval ljudi. Po noči od sobote do nedelje je bil dal nabiti plakate, vabeče na shod. Na vsem se je videlo, da se socijalni demokratje bojé, da ne bi krščanski socijalisti izvedeli o njihovem shodu. In vendar so izvedeli. Kako, nikogar ne briga. Le to omenjamo, aa bolj propalih in hinavskih izdajalcev nima nobena stranka, nego socijalno demokratična. Na shod sta se peljala v nedeljo zjutraj iz Ljubljane krščanska socijalista gg. Pavšner in Kregar ravno v tistem vlakcu, s katerim sta se vozila socijalna demokrata Železnikar in Kramarsič po — prekiso grozdje. »Sodrug« so brž poiskali svoje pristaše — nekaj pečarjev, tiskarjev in pisarjev ter so z njim ukrepali, kako bodo prodrli novomeško trdnjavo.

Predno se je imel začeti shod, so vrli novomeški in šmihelski krščansko misleči obrtniki in kmetje zasedli že vse prostore; nad 200 jih je bilo; pri jedni mizi se je tiščalo par sodrugov. Kordelič otvori shod. Tu se pa oglasi jednoglasno »živio«, ki ne poneha, dokler okrajni glavar ne zaključi shoda.

Tako se je končala socijalno-demokratična slava v Novem mestu. Kar tresli so se »sodrug« in zaloštni so jo pobrali proti kolodvoru z neodddanim debelim zavitkom »Delavca«, ki so ga mislili ob imenovanju priliki raztrositi med ljudstvo. Par odvetniških pisasjev je tudi kar pihalo in celo neki odvetniški koncipient se ni mogel vzdržati, da ne bi bil brsnil nekaj zabavljivih besedij.

Ljudje so ga brž podučili, da si ne dadé od nikogar grditi svojih prijateljev in malo je manjkalo, da mu niso na občutljiv način shladili prevroče krvi. Socijalni demokratje in liberalci naj si zapomnijo, da je naše ljudstvo r a z u m n o i n d o s l e d n o. Če ne prenehajo

s svojim rovanjem, potem naj si posledice sami pripišejo.

Shod je bil torej sramotno končan. Socijalni demokratje so zopet izvedeli, da

„Krščansko ljudstvo vstaja,

Roké si skup podaja,

Nikdar se ne omaja.“

Sedaj rohné; rohni pa tudi glasilo našega izobraženstva — Slovenski Narod. Ker ne more drugače, pa laže. Tako je n. pr. zapisal, da sta prišla dva duhovnika iz Ljubljane hujskat ljudij, da je prof. dr. Marinko razgnal shod in da so ga morali žandarji zapoditi z zborovališča. In vendar na vsem tem ni niti pičice resnične. Take neumne lazi škodujejo le lažnjivcem samim. Lažejo pa jedino iz tega vzroka, da bi si nekoliko vtolažili notranji srd. Nočejo si priznavati, da zmaguje nad socijalno demokracijo in nad liberalci naše krščansko ljudstvo, ki si ne pusti iztrgati svojih svetinj iz srca in zato si morajo poiskati Petra ali Pavla ali kogarkoli si bodi, da se znašajo nad njim, češ, ta je vsega vzrok. Zavednost našega ljudstva mirno napreduje in par psov, ki lajajo ob strani, ga ne moti. Narodovo pisarjenje nas premalo briga in ima mnogo premalo pomena, da bi se ozirali nanje.

Izpregovoriti nam je samo nekaj besedij še s socijalnimi demokrati. Ti pišejo v svojem »Delavcu«, da se zato razbijajo njihovi shodi, ker se krščanski socijalisti bojé resnice. S hinavci vemo, da ni mogoče izpregovoriti resne in pametne besede, podlih duš in propalic se tako nič ne prime, toda to lažnjivo očitjanje moramo vendar po pravici pojasniti. Torej socijalno-demokratični sleparji berite:

1. Odgovorite nam: Ali smo že mi kedaj od kega svojega shoda podili Vaše pristaše? Ali smo kedaj pri kakem ljudskem shodu svoje stranke kakemu socijalnemu demokratu odrekli besedo? Ali smo kedaj pri shodih koga izmed vas osebno zalili? Na vse to morate odgovoriti, da ne. Dr. Krek je nekoč v Kamniku svojo besedo prepustil Grablovcu, ki je potem navlašč zavlačeval svoj govor toliko (9 četrt ure), da je vzbudil splošni nemir in se je shod zaključil. Pri shodu v Kravji dolini je govorilo več socijalnih demokratov, nego naših.

2. Vi socijalni demokratje ste pa redno odganjali naše somišljenike tudi od ljudskih shodov in kar se vam

ljudski shodi ne oponašajo več, ste jeli sklicevati društvene shode, kjer spustite samo po pomoti kakega našega vmes. Sami ste pa tudi pokazali, da našim ne daste besede. Javno ste jo po odboru odrekli Gostinčarju, po »milosti« ste jo dali jedenkrat dr. Kreku. Surovosti, s katerimi ob svojih tacihi prilikah obkladate nas in naše gibanje, nesramne laži in obrekovanja, s katerimi se bojujete proti nam, so brezmejna. In ne daste nam niti pravice, da bi se zagovarjali. Z divjim krikom svojih društvnikov prevpijete vsacega, kedor bi hotel kaj ugovarjati. Vrh tega ste hoteli z grdo zvijačo preprečiti razširjanje naše organizacije. Nahujskali ste uboge idrijske rudarje, da so nevede, za kaj se gre, razrušili naš shod.

Tako ne sme več dalje iti. S samo krotkostjo ne pridemo nikamer. Zato smo sklenili, da vas hočemo zasledovati moško in neustrašeno, če je treba tudi do konca zemlje. Preveč ljubimo svoj narod in vzlasti uboge delavske stanove, da bi pustili prosto pot vašim lažem in vašemu hinavstvu. Zato Vam brez ovinkov izjavljamo: Pisite kar [hočete], nas se ne iznebite. Vedno nas boste videli na strani resnice in pravice!

Naša organizacija.

Slovensko katoliško delavsko društvo je izdalo v 22. in 23. tednu 46 gl. 10 kr. za podporo svojim obolelim članom. — Umrli je dne 2. junija društveni podporni član g. Ignacij Šarc za jetiko. Društveniki so se v obilnem številu udeležili njegovega pogreba. Dne 8. t. m. je pa nanagloma v Budimpešti izdihnil svojo dušo deželni in državni poslanec ter društveni dobrotnik preč. g. kanonik Karol Klun. N. p. v m.! — V nedeljo dne 14. t. m. ima društvo svoj izlet k M. B. na Šmarno goro ob vsakem vremenu. Ob polu 10. uri bode na gori slovesna sv. maša in litanije, popoldne ob polu 2. uri pa je na Brodu pri »Žibertu« društven javen shod in nato prosta zabava. Želeti je, da bi se društveniki mnogobrojno udeležili tega izleta, ki je, kakor znano, obletnica, ko se je sprožila misel, da se ustanovi naše društvo.

Shod slovenskega katoliškega delavskega društva v Ribnici v nedeljo, dne 30. maja ni bil posebno mnogobrojno obiskan, vendar so zbrani možje pazno sledili govornikom in krepko pritrjevali. — Po kratkem nagovoru predsednika gosp. Pelca, je gospod prof. dr. Janežič nagovoril može, naj si osnujejo kako društvo v Ribnici na krščansko-socijalni podlagi in jim pokazal v zgledih korist združenja. — Gosp. Jakopič je kazal na rane človeške družbe in označil vzroke, iz katerih izvirajo. — Gospod Gostinčar je razvijal prav živo program krščansko-socijalne stranke. — G. Bahar je dajal ljudem srčnost in jim pokazal iz lastne skušnje, kako se dá z malim trudom in z vztrajnostjo mnogo doseči. — Med zborovanjem je prišel iz Novega Mesta telegram na predsednika g. Pelca, v katerem je stalo, da so na javnem shodu pogoreli socijalni demokrati proti krščanskim socijalistom. — Ob 1/4. uri predsed-

nik sklene shod in napove, da še pride društvo v prijazno Ribnico. — Nasprotniki so bili precej mirni.

Občni zbor slovenskega katol. del. pevskega društva „Zvon“ se je vršil pretečeni ponedeljek, dne 1. junija ob 8. uri zvečer v prostorih slov. kat. del. društva. Udeležilo se ga je 20 pevcev in nekoliko njihovih prijateljev. Po pozdravu sklicatelja gosp. Pelca sta navduševala zborovalce k vztrajnosti ter pojasnovala pomen novega društva gg. dr. Krek in Gostinčar. Nato se je vršila volitev odbora. Izvoljeni so nastopni gg.: Vek. Pelc, predsednik; Fr. Ramovš, podpredsednik; V. Tavčar, tajnik; Mat. Česnovar, blagajnik; Anton Kozin, Jos. Oblak in Al. Lukner, odborniki. Revizorjema sta bila izvoljena gg. Jos. Potočnik in Jos. Zadnikar. V petju bode še nadalje velikodušno podučeval č. g. Ferjančič in kot novi vodja je vsprejet g. J. Rus. Društvo šteje sedaj 24 izvršujočih članov. — Slov. krščansko-socijalni delavci smemo biti ponosni na novo pevsko društvo in le želeti je, da bi novo društvo našlo vsestranske duševne in gmotne podpore, katere kot mlada stavba tako nujno potrebuje, in da bi vsestransko delovalo na danem si potu. Bog podpiraj njegovo delovanje in mu obudi mnogo sodelovalcev in podpornikov!

Iz Idrije. Pri nas zadnji čas precej vre med delavstvom. Kakor urejujejo pri vseh stanovih, ki so v državni službi, pokojninske zadeve, tako se je tudi naša direkcija lotila te uredbe. A ne gre jej prav gladko izpod rok. Pa drugače tudi ne more biti; da bi uredila pokojnino, poslužiti se je hotela bratovske skladnice, v kateri se je nabralo v teku časa neki čez 200.000 gl. — Ta zaklad naj bi bil odslej pokojninski zaklad. Upokojeni delavci dobivali bi odslej vse v denarju, izgubili bi pa žito in drva. — Tu pa je direkcija naletela na odločen odpor, kar je prav. Drva in žito hoče vzeti delavcu, zato pa bi prejel vsakdo okolu 1 gl. več. Kdo bode skrbel delavcu za drva? Sedaj jih dobiva slednji 6 oziroma 3 in pol metra na leto za nizko ceno 62 kr. za meter. Naj pa naenkrat toliko ljudij izgubi drva, kako bode poskočila cena! Že zdaj stane jeden meter 2 gl. 75 kr. na mestu; ako izgubé še delavci drva, prvi dan jih bomo plačevali po 4 gl. 50 kr. Zastopnike rudarjev v odboru bratovske skladnice so večkrat klicali k rudniškemu vodstvu, da se v imenu rudarjev udajo ter podpišejo predloge. Možje so marljivo in vestno preučili mnogoštevilne, deloma zapeljive paragrafe. Dolej so se dobro držali ter ne udali. Rudniško vodstvo je v zadregi. Kakor čujemo, hočejo pereče vprašanje s tem rešiti, da skličejo občni zbor bratovske skladnice, da delavci sami odločijo. Dvakrat je poslalo socijalno-demokratsko rudarsko društvo svoje odposlance, da bi poučili delavce o bratski skladovnici. Kako so govorili, mislite si lahko — saj si še pravil niso ogledali, ne starih ne novih. Kakor drugi socijalni demokratje, znajo tudi ti »rudarji« v prvi vrsti farjem in veri zabavljati.

Katoliška delavska družba.

Brez sadu zabavljanje in obrekovanje socijalnih demokratov ni. Posebno katoliška delavska družba jih

mora dokaj povziti. Karkoli nerodnega se zgodi v Idriji, vsega so katoličani vzrok. Iz zadnjih dnij jedno tečno: Nekdo je sprožil, da bode direkcija sedaj pri delavcih naravnost potrkala, da se podpišejo, ker se noče njih zastopstvo. Drugi je primaknil, da jih za 50 že vedo, tretji jo je vganil, da se jih je 60 že podpisalo, četrti jo je zasolil, da so to samo katoličani, konečno so jo zabelili, da bodo soc. demokratje vsa podpisana imena na shodu v nedeljo, dne 7. t. m. javno prečitali. A ni bilo ne tega, ne onega, ker vse je bosa in debela laž, kakoršno znajo na svetu samo soc. demokratje izumiti! — Zlasti »Delavcu« je v želodcu jedino le katoliško del. društvo. Mej vrsticami se celo bere, kakor bi bila ljubljenec rudniškega vodstva ter mu udana z dušo in telesom. Nato je dosti, če povemo, da ni prišel nadsvetnik Plaminek še nikdar na nobeno družbino veselico, v tem, ko je vse svoje dni marljivo pohajal veselice del. bralnega društva.

Gozdna uprava.

Da rudniško vodstvo toliko tišči, naj bi delavci izgubili drva, kriva je pač kolikor toliko tudi gozdna uprava. Zakaj ta je pričela silno varčevati — in sicer pri revežih, kakor umejo taki gospodje sploh. Bog ne daj, da zaloti gozdar kakega siromaka, ko pobira že na pol preperele veje, a nima kupljenega dovoljenja. Zaprtih letos ni bilo malo, ker jih je tožila gozdna uprava. Rezila in sekire ne sme nihče vzeti seboj; koliko debele — če tudi suhe veje, lahko deček pri desetih, najmanjših letih lomi, misli si lahko vsakdo. Še hujsi to za listje. Tu kar prevračajo koše, da segnije listje v gozdu, rajši, kakor da bi ga prodali revežu. Gospodje so učeni, naj povedo, s čim nastiljajmo naša stranišča in naše hleve? — O prazniku sv. R. Telesa so vedno delali vence iz borovničevja. Letos je gozdna uprava branila, ker se dela menda prevelika škoda! Le tako naprej! Le varčujte pri delavcih! Priljubite se ljudstvu.

Idrijski trgovski pomočniki.

Med privatnimi služniki so najbolj obloženi trgov. pomočniki. Od zgodnjega jutra do pozne noči so na nogah. Nedeljski počitek se pričinja šela ob polu treh, oziroma treh popoldne. — Zato imajo prav, da so se obrnili s prošnjo na c. kr. okrajno glavarstvo s sledečo prošnjo:

a) Da bi se prodajalne ob nedeljah in praznikih ob 12. uri ne ob polu 3. ali 3. uri popoldne zapirale, kakor sedaj.

b) Da bi se poleti 15 ur in pozimi 13 in pol urno delo kolikor mogoče omejilo, ker ostali prosti čas niti telesnim potrebam ne zadostuje, tem manj pa duševnemu napredku, ki je našemu stanu potreben. Tudi naj bi se čas od 12.—1. ure odločil za odmor, kakor je to po drugih mestih v navadi.

c) Da bi se dovolilo še nekaj norm, in sicer: Sv. Trije kralji, Svečnica, sv. Jožef, Velikonočni ponedeljek, Vnebohod, Binkoštni ponedeljek in sv. Štefan. Prepri-

čani smo skozi več let, da občinstvo te dni prodajalnic celo nič ne obiskuje in bi bilo torej brez vsake škode, ako bi bile prodajalnice te dni čisto zaprte.

Slavno c. kr. okrajno glavarstvo sme biti uverjeno, da ta prošnja ni pretirana, in da bi navedene tri točke gg. trgovcem pri skupnem delovanju gotovo ne bile v kvar, ampak v nekaterih slučajih še celo v prid.

Pričakujemo, da prošnja ne bode brezusoešna, ker mnogi trgovci sami previdijo potrebo, da se trgovskim pomočnikom težavni posel zlajša.

Komur pa to ni jasno, naj mu pristojna oblastva posvete; saj petnajsturna delavna doba pač ni postavna.

Iz Zagorja. V nedeljo, dne 23. maja je priredilo naše vrlo katol. del. društvo veseloigro »Snegulčica in škratje« v korist društvenih bolnikov. Igra sama na sebi je občinstvu že znana. Kraljica ukaže umoriti svojo pastorko Snegulčico, ker jo slednja visoko nadkriljuje bodisi glede lepote, bodisi glede drugih lastnosti. Vsled tega pobegne Snegulčica v tuje neznane kraje, kjer nalleti na škrate, ki jo z veseljem vsprejmo v svoje varstvo. Kraljica jo zalezuje, utihotapi se do nje kot prodajalka ter jo zastrupi v laseh, a vračajoči se škratje jo kmalu rešijo. Prikrade se v drugič kot sadjarica, ter jej podari otrovano jabolko, vsled česar zopet omaga v nezavest. Nekoliko dni pozneje jo zopet reši prišli kraljevič Zlatodolski v navzočnosti škratov, odstranivši zastrupljeni jabolčni krhelj. Vsi se napoté h kraljici na dvor, kjer jej Zlatodolski prizanese le vsled goroge prošnje Snegulčine, češ, »hudo se s hudim nikdar povračati ne sme.« — O igralcih samih izreči nam je zopet popolno pohvalo in priznanje. To veljaj vzlasti Snegulčici, ki je nastopila prvič, a svojo ulogo izbornu izvajala. O kraljici in dvorjanki je »Glasnik« že večkrat poročal prav laskavo; isto velja tudi sedaj. Posebno so se nam prikupili živahni in okusno maskirani škratje, na čelu jim voditelj Voj s svojim krepkim glasom in neustrašnim nastopom. Nasprotnike naše zelo peče, da pripravi društvo svojim udom včasih kako veselo in poučno razvedrilo, za kar gre vsa čast požrtvovalni gospej Milačevi in Mihelčičevej star. — In to svojo zavist kažejo naši izobraženi in neizobraženi nasprotniki s tem, da javno smešijo naše igralce posebno za društvo navdušene mladeniče. A ti jim povračujejo njih zavist s tem, da vedno zavedneje in krepkeje nastopajo v veselje celega društva. — Igra se bode ponavljala 21ega junija.

Politika po svetu.

† Kanonik Karol Klun je dné 8. t. m. ob 1/2 1 po noči v Budimpešti, kamer je v nedeljo dné 7. t. m. dospel k delegacijam, v kapucinskem samostanu nagloma umrl. Rajni kanonik, ki je bil od l. 1877 deželni in od l. 1879 državni poslanec, se je rodil l. 1841 v Dolenji Vasi pri Ribnici, leta 1865 je bil posvečen v mašnika. Služil je najpreje do 1868 za kapelana v Gorjah, potem

je pa prišel v Ljubljano v Šenklašč. Mnogo je storil do- brega rajni gospod. Tudi tistih, ki so sicer zabavljali čezenj, jih je veliko pri njem dobilo pomoči. Za reveža se je potegnil, kolikor je mogel in svojega premoženja je velik del razdelil drugim v podporo. V deželnem in državnem zboru je njegova beseda mnogo veljala. Vlasti toplo se je potegoval za koroške in primorske Slovence. Držal se je takozvanih konservativnih načel in ni od- stopil od njih; zato smo bili v političnem oziru večkrat navskriž. Z njegovo smrtjo je izpraznjeno mesto dež- zbornskega poslanca za kočevski okraj in drž.-zbornskega poslanca za dolensko kmečke občine. — Ker je bil res iskren prijatelj nižjih stanov, krotak, ljubezniv in usmiljen, mu ohranimo tudi mi hvaležen spomin in iz dna srca mu želimo, naj mu sveti večna luč!

Delegaciji sta pričela zborovati. Nagovoril ju je cesar in je povdarjal, da je evropski mir dozdej zagot- ovljen in da se ni bati vojske. To je vesela novica, toda hudo je pri tem, da ta mir toliko pozre. Troški za vojake se bodo zopet povečali za več milijonov.

Za kos kruha. Pri ruskih slovesnostih o priliki carjevega kronanja, se razdajajo tudi darila med ljudstvo. Dne 30. maja se je v ta namen zbralo nad 600.000 ljudij, večinoma delavcev in kmetičev. Komaj so se jeli deliti darovi, se je že primerila grozna nesreča. Vsak je hotel biti prvi in tako je nastala strašna gnječa. Na ti- soče jih je popadalo na tla in po njih so se drvili drugi dalje. Tako je na mestu obležalo 1200 ljudij do smrti pomečkanih; nad 1000 jih je pa kmalu potem umrlo. Iz nekaterih tvornic je do 70 odstotkov ubozih delavcev izgubilo svoje življenje — za kosček miloščine. Car je sicer ukazal rodbinam ubitih razdeliti po 1000 rubljev in jih je pokopal na državne troške, toda s tem nesreča nikakor ni še popravljena; še manj je pa s tem ozdrav- ljena bolna družba, kjer boj za kosček kruha vzraja tako strahovite posledice. Kaj bo še-le potem, če pojde tako dalje, ko bo velikanska večina ljudij iskala tešila svoji lakoti? Silo ubožstva, moč lakote, pa tudi važnost socialnega vprašanja nam pojasnujejo dogodki na Ruskem.

Na otoku Kreti, ki spada pod Turka, so se kri- stijani vstavili turskemu nasilju. L. 1879 je Turek ob- ljubil Kreti večjo samostojnost; namestu nje ji pa po- šilja svoje divje vojake in naklada večje davke. To je vzburilo kristijane. Iz mesta Vamosa so hoteli segnati tursko vojaštvo, toda od drugod so prihrumeli vojaki in so s pravo tursko grozovitostjo jeli požigati, ropati in pobijati, karkoli so mogli. — Mi vprašujemo: Ali res ni na svetu nikogar, ki bi se postavil za pravico? Ali sme res turek s tako grozovitostjo moriti kristijane? Nobenega družega odgovora ne dobimo na to, nego za- lostni vzdih zatirane pravice, da je brezverska sebičnost v državah zamorila krščanski smisel — za splošni blagor človeštva.

Razvedrilo.

Božja kazen je občutljiva, pa pravična.

V norišnici G. na Koroškem bil je paznik, Poljanec po imenu, mož brez srca in usmiljenja, ki je z umo- bolnimi kar mogoče najgrje ravnal. Ta surovost pa je rasla od leta do leta. Poleg tega pa je bil neizmerno lakomen in požrešen ter si je vedel na razne načine pridobiti denarja ali pa denarne vrednosti. Vse svoje strasti pa je znal proti višjim tako dobro prikrivati, da ti o tem niso nič zapazili in ga imeli za najboljšega člo- veka. Njegova lakomnost privedla ga je tudi tako daleč, da ni samo prav navaden tat postal, ampak da je tudi mrličje ropal. Kakor rečeno, vse te njegove pregrehe ostale so prikrite, pa maščevalna roka Božja dohitela je tudi Poljanca, kateremu je bilo nazadnje že veliko ve- selje, če je mogel umobolne prav zelo na hudoben način mučiti.

Nekega dne umrl je v onej norišnici mlad mož, ki je bil že dlje časa na umu bolan. Ta mož bil je pa sin bogatega trgovca, ki je svojemu dragemu sinu s tem hotel skazati očetovsko ljubezen, da ga je velel prav lepo na mrtvaški oder položiti. — Sobico, kjer je prej nesrečni sin bival, dal je prevleči s črnim suknom in od gorečih sveč obdan ležal je mladenič v bronasti krsti na belih, mehkih blazinah na visokem odru. Pred tem stal je pa velik križ sredi zelenja in cvetic.

Zmračilo se je, zalujoči zapustili so norišnico, umo- bolni bili so v svojih sobicah zaprti in predstojnik no- rišnice podal se je na neko veselico. Tu stopi Poljanec s kleščami, kladivom in žebli v mrtvaško izbo, da bi krsto zabil, poprej pa še mlademu mrliču vzal drago- cenosti, katere je že kar z očmi požiral. Že je vse po- bral in veseleč se bogatega plena, hotel se je ravno skloniti, kar ga zgrabi močna roka za tilnik. Strahopetni Poljanec se zgrudi na tla in zavest ga popusti. Takoj ga zgrabita da umobolna, ki sta ušla iz svojih sobic in ga neseta v sosednjo sobico, kjer je ležal na mrtvaškem odru v priprosti krsti na oblanicah njiju sotrpin — umo- bolen ubog mladenič, ki je pred kratkim bil umrl. Paz- nik Poljanec se zopet zavé, ravno ko ga umobolna ho- četa položiti v prazno krsto, iz katere sta bila mrliča vzela in ga pod posteljo položila. Seveda se grozno upira početju umobolnih, toda vse njegovo prizadevanje ne pomaga nič, umobolna ga vendar stlačita v krsto in vržeta pokrov nanjo. Grozno smeje se, da je svojega mučitelja tako dobro poplačal, vsede se jeden umobolnih na krsto, da Poljanec pokrova ne more privzdigniti, drugi pa hiti po žeblje in kladivo, da zabije hudobnega paznika. Veselja tuleč, da sta se tako znebila svojega mučitelja, dopolnila sta brezčutna umobolna grozovito delo in naglo odšla v svoje sobice.

Nobenemu drugih paznikov se niti sanjalo ni drugó jutro, ko Poljanca ni bilo, kam da je zginil. Ko so pa zabijali v krsto bogatega mladeniča, zapazil je jeden paznikov, da manjkajo mrliču dragocenosti in je to pred-

stojniku naznanil. Nekateri so toraj mislili, da je Poljanec dragocenosti pobral in pete odnesel, drugi pa niso mislili, da bi zamogel Poljanec tako hudoben biti.

Krsta onega ubogega umobolnega, čegar truplo sta ta dva umobolna pod posteljo dejala, bila je že 24 ur v zemlji, ko so našli pod posteljo mrtvo truplo. Seveda so takoj krsto odkopali in jo odprli. Pa o groza! našli so paznika Poljanca v njej vsega sključenega, v rokah pa je držal krčevito ugrabljene dragocenosti. Ropar sam pa je bil trd in mrzel! Bil je mrtev!

Jaz delam tako, kakor oče!

V mestu N. zivel je pred nedavnim časom okrožni sodnik s sinom in ženo. Oče bil je jako imeniten in se veselil občnega zaupanja; vsi meščani so ga spoštovali. Pri tem pa je zanemarjal svoje verske dolžnosti popolnoma. Žena pa je bila pravi uzor pobožne katoliške žene. Jedinega sinu odgojila je v verskem duhu in dokler je deček obiskoval ljudsko šolo, bilo je lahko za mater, sina voditi po pravem potu. Ko je pa pohajal v gimnazijo, začel je tudi on svoje verske dolžnosti v nemar puščati. Kmalu zapazilo je skrbno materino oko to pozabljenost na Božje stvari in necega dne podala se je v sobo svojega sina, vsedla se poleg njega in z objokanimi očmi govorila je žalostno: »Sin! ti si mojemu srcu prizadjal tako rano, da utegne zame postati smrtna! Ti nisi več isti, ki si bil.«

V srce zabolele so te žalostne besede sina in vskliknil je: »Mati, jaz Vam odkritosrčno povem, da Vas še vedno neizrečeno ljubim.« A mati ni bila s tem odgovorom zadovoljna, ampak reče: »Ljubi otrok, tvoja ljubezen do mene ni zadosti, kajti ti ne ljubiš več kakor pred našega Gospoda Jezusa Kristusa! Glej! Prostor, katerega si ti poprej poleg mene zavzemal v cerkvi, je danes prazen in to rani moje srce!«

»Mati!« pravi sin nemarno, »to mi pa nikakor ne smete za zlo vzeti; glejte, moj oče vživa zaupanje in spoštovanje toliko ljudi, dasi se nikoli ne izpoveduje in nikoli ne gre k službi božji. Jaz pa ne storim nič drugega, kakor moj oče.«

Mati na to ne reče nič, ampak zapusti sina ter gre k svojemu možu. Jokajoč reče mu: »Do danes ti tvoje nemarnosti v verskih rečeh še nikoli nisem očitala, toda danes sem prisiljena k temu, dasi me je težko. Tvoja mlačnost in zanemarjanje verskih dolžnostij iztrgala mi je iz srca dušo mojega otroka. Jaz ne storim nič drugega, kakor moj oče, dejal mi je ravnokar najin sin. Bog naj se vendar tebe in sina usmili! Kakor na dveh strani brušen nož zadele so te besede srce sodnikovo. Milost Božja, za katero je pobožna žena tolikanj prosila in molila, spremenila je v istem hipu njegovo srce. »Žena!« zaklical je sodnik nekako žalostno, »pojdi z menoj!« Šla sta v sinovo sobo in oče reče nadeplnemu mladeniču: »Zelo težko mi dè, da se moram jaz, tvoj oče, pred teboj, svojim sinom obtoževati, toda kar je, je! Sin! jutri grdva vkup k tvojemu spovedniku in jaz

se bom prvi svojih grehov spovedal.« Rečeno, storjeno! Od one ure vrnil se je verski duh in prava pobožnost zopet v sodnikovo družino. Očetu bile so vedno v spominu sinove besede: »Jaz ne storim nič drugega, kakor moj oče«, da, še celo na smrtni postelji, spomnil se jih je; ker zahvalil se je skrbni svoji ženi, ker ravno one besede so bile povod, da je oče krenil na pravo pot.

Bog nam daj mnogo taci mater, ki bi tako zelo skrbele za dušni blagor svojih sinov! A mislim, da je ta želja odveč, kajti katera mati moli toliko za svojega sina, kakor ravno slovenska mati? Naj ne zgine ta lepa in prekorigistna materina ljubezen iz src slovenskih žena, ampak le še bolj na vsplamti! V to pomagaj Bog in Marija!

Socijalni pogovori.

Hirš in Kohni. Najzanimiveji med vsemi judovskimi baroni je potomec neke bavarske družine, po imenu Hirš, tako imenovani »turški« Hirš. On je oče turških sreček, ki so bile določene za zidanje železnic v evropski Turčiji. Od 400 milijonov je porabil Hirš komaj 100 milijonov res za zidanje nekaterih železnic. Nekako 80 milijonov, kakor se sodi, je porabil, da je podkupil državnike, in da so ga podpirale banke in časopisi; 220 milijonov ostalo je pa njemu. In tak rop, taka goljufija ljudstva je bila še v 19. stoletju mogoča, ne da bi se le ena država vzdignila zoper juda. Take so pravne razmere v sedanji dobi. Nasproti judu - milijonarju pravico najti, je kratko rečeno nemogoče. Ko je dal nekoč sultan Hirša zapreti, tedaj se je spomnila bavarska diplomacija, da je bil Hirš rojen v Monakovem. Združenemu prizadevanju bavarske in nemške diplomacije se je posrečilo, rešiti juda iz rok kaznujoče sultanove pravičnosti. Čeprav je Hirš pri zidanju železnic najgorje škodoval Avstriji v korist sebi in Angliji, obnašali so se avstrijski diplomatje kakor bi bili sluge judovskega barona. Avstrijski poslanik v Parizu, grof Vimphen, tudi na pol judovskega pokolenja, se je ustrelil v Parizu na javnem stranišču. V pismu, ki ga je zapustil, sam pravi, da je Hirš naredil iz njega in še več družih mož — iz dajalce do movine. Med temi možmi imenuje pismo tudi Schwegla. Grof Beust je prejel od Hirša milijone in zato dosegel kotiranje turških srečk na dunajski borzi. Skvarjenost je bila po Hiršu v najlepšem cvetju cvetela. Liberalni poslanec in strastni nasprotnik konkordata, Šindler, se je dal podkupiti z več stotisočaki. Pri drugih se niso zvedele svote. Hirš je ravnal popolnoma po judovskem receptu: »Vzemi tujega blaga, kolikor moreš, in naredi deležnih tega blaga, kolikor moreš, potem te ne bo dosegla nobena otroka pravičnosti.«

Če vzame kdo kaj malega, ga ima takoj sodnija. Kdor pa vzame kakor Hirš, na stotine milijonov in stori deležne teh milijonov najvplivneje kroge, ta se prišteva med cvet naroda. To je znamenje sedanje nenravne, breznačajne in kapitalistične dobe. To je moderno

klati-viteštvo. Če se je nekdanj poglavar roparske čete s plenom obložen vrnil v svoj tabor, gotovo ga niso mogli burneje pozdraviti, kakor novodobne judovske roparje na borzi, katerim se je posrečilo pri enem takem izgredu na krščansko ljudstvo milijone vpleniti. In tak rop se ne-le ne kaznuje, ampak prinaša še čast!

Znano je tudi, da je Hirš osrečil ruske jude s tem, da je on dal milijone, da bi jih v Argentiniji naselil. Ta načrt se je samo po sebi umevno izjalovil, ker ruski judje so hoteli samo kupčevati, ne pa delati. Od več, kakor 200 milijonov, katere je Hirš kristijanom vzel, porabil je tudi eno dvanajstorico za ustanove, s katerimi naj se pomaga gališkim judom. To je zgodovina pred kratkim na Ogerskem umrlega barona Hirša.

Rodovinama Rotsild in Hirš je v marsičem podobna neka druga, judovska rodovina, ki se imenuje Kohn (izg. Kon), piše se tudi Kahn, (izg. Kan), na Francoskem Kahen. Eden izmed najbolj znanih Kohn-ov je bil hamburški jud Kohn, kateri je nekako zaslul s svojim napisom: »Božji blagoslov pri Kohnu«. Cesarja Viljema I. telesni jud (kakor pravimo telesna straža) je bil Kohn iz Desave. On je tako srečno špekuliral za svojega gospoda, da ga je povzdignil Viljem I. v baronovski stan zaradi osebnih zaslug. Neki Kohn v Monakovem, ki je umrl pred petimi leti, povspel se je do kraljevega bavorskega kupčijskega svetnika.

Vse pa nadkriljuje belgijsko-francoski Kohn, ki se je imenoval po mestu, kjer je bil rojen, antverpensi: Cahen d' Auvers, t. j. Kohn Antverpensi. Značilno je, kako je položil ta jud Cahen, s priimkom Mardohej, temelj svojemu bogastvu. Vedno je izdavanje državnih papirjev in železniških srečk (kakor pri Hiršu), ono sredstvo, s katerim se najlozje pridobi na milijone bogastva.

Če ni posojil pomagajo si bančni judje s tem, da spremene papirje z visokimi obrestmi na take z nizkimi. Kot vzrok temu navedejo vedno koristi države, v resnici pa imajo dobiček, ki se šteje na milijone, vedno le banke, ki papirje vsprejemajo. Na ta način si je pridobil jud Napoleona III., zloglasni Fuld na stotine milijonov. Toda Mardohej Cahen je postal pri tem večkratni milijonar.

Kako si je Cahen pridobil svoje bogastvo, bo gotovo zanimalo vsakega bralca.

Bilo je l. 1862. Mardohej Cahen je bil mešetar in agent juda Bišofshajma, ki je bil stari oče turskega Hirša. Ravno takrat je nekako spremenil pariški borzni jud Fuld državne papirje, s katerimi je dobil takrat še mladi Mardohej tudi milijone v veliko začudenje pravih podjetnikov in prijateljev Fuldovih, ki so hoteli »kšeft« sami narediti. Zviti in pri neke gotove v sramožljivosti ne prestroge vrste ženskah zelo priljubljeni Cahen je moral celo noč zmrzovati za pregrinjalom majhne sobice prijateljice imenitnega gospoda, a zato pa je zvedel neko »državno skrivnost«, ki mu je dala priliko špekulirati z milijoni in — dobiti. Ko je postal milijonar, ni več hotel biti Kohn Antverpensi, ampak grof.

In res l. 1864 je bil povzdignjen v grofovski stan. Tedaj se je preselil v predmestje sv. Germana — kjer so stanovale stare plemiške rodovine — in da bi se pokazal še bolj fevdalnega, se je podpisoval »Comte C. d' Auvers.«¹⁾ Tako je tudi podpisal jedno pismo na svojega sorodovince in kupčijskega tovariša Openhajma v Kolinu, ki se je v svojem odgovoru podpisal O. de Cologne.²⁾ To je torej prava judovska burka.

Ta prigodbica je krožila na borzi in v pariških salonih; toda Mardoheja to ni nič motilo —; on si je »prislužil« še več milijonov predno je umrl. — Zdaj nosijo to ime in milijone štirje, dva sta rentirja in druga dva, Rafael in Ludovik, sta grofovski borzijanca.

¹⁾ To se pravi grof C. Antverpski.

²⁾ (O. Kolinski.) Ravno tako (O. d' Kolonj) se izgovarja znana pomada, ki jo rabijo gosposke ženske.

Drobtine.

Nasveti. Dandanes hoče biti vse organizovano; združuje se vse, da si zboljša sedanje življenske razmere v vsakem oziru. Nahajajo se klubi, da skrbé za napredek narodnostnih idej, in vstanavljajo se delavska društva na vsakovrstnih temeljih. Toda pri vsem tem potrebujemo še mnogo ustanov, ki bi skrbele za blagor delavskega blagostanja. Slišati je bilo, da nameravajo v tukajšnji tobačni tvornici napraviti neke vrste kuhinja, v kateri bi vsaka tovarniška delavka dobila opoldne dobre in tečne hrane, bolj po ceni, ker pri tej stvari ne bodo iskali več dobička, kakor kolikor stroški znašajo. Bi ne bilo dobro in mnogim v korist, ko bi se te vrste kuhinja napravila sploh za vse ljubljanske delavke, kjer bi dobivale dobro hrano po trikrat na dan, in bi se od njih ne zahtevalo velicega dobička. Seveda k temu bi bilo potreba dobrodelnih rok in trdne volje. Druga stvar, katera bi tudi nam dobro došla, naj bi bila ta, kakor je že v večjih mestih. Da bi se napravila z mestno upravo združena pisarna za posredovanje služeb, kjer bi nastavljeni uradnik brezplačno pomagal delodajavcem in delavcem. Marsikatero kmetsko dekle, ki pride iz dežele v mesto, brez denarja si službe iskat, ne vé kaj začeti. Ako gre h kaki ženski posredovalki, mora ji takoj izplačati precejšno svoto, ako hoče da jo zapiše na svoj listek, ako ji ne plača, ji takoj odgovori, da zanjo nima službe. Kam pa potem brez denarja, brez sorodnikov in znancev, ki bi ji kaj pomagali? Morebiti mora še tri do štiri tedne na službo čakati, (tukaj bi lahko navedla mnogo dokazov iz sedajnosti) in še tisto malo obleke, ki jo saboj prinese, mora zastaviti ali prodati da si za dobljene novce potolaži svoj lačni želodec. Ako bi se to zgodilo, bil bi storjen zopet velik korak vzlasti za blagor delavk.

Shod so imeli socijalni demokratje binkoštno nedeljo v Čečah, dobre pol ure od Trbovelj. Slabo znamenje je zanje, da se v Trbovljah niti shoda niso upali sklicati. Tam jim namreč nobeden ne da prostora. Za

socijalne demokrate deluje pri nas na vse kriplje neki vpokojeni delavec Čanšek, kateri je pred in med božjo službo na vse mogoče načine vabil delavce k shodu ob 2. uri popoldne v Čeče. V senci pod ko stanjem je on pridigoval ljudem mej tem, ko je bila pridiga v cerkvi. Pozna se mu, da ničesar drugzega ne ve, nego kar je pobral iz »Delavca«. Tako velike neumnosti je kvasal, da bi se mu morali volti smijati. — Tako je n. pr. trdil, da je bil Kristus tudi socij. dem. in da so duhovniki najbolj mučili Izveličarja. Mož torej vse meša, kakor tudi njegov učitelj »Delovec«. Katoliških duhovnikov potemtakem niti od judovskih farizejev ne zna ločiti. Upamo, da bodo trboveljski delavci dovolj pogumni, da bodo socijalno-demokratskim sleparjem pokazali vrata.

Kako plačuje francoska država tobačne delavce? Leta 1874 je bilo v francoskih drž. tvornicah 16182 delavcev in sicer 1616 moških in 14566 žensk. Povprek je zaslužil možak v 10 urah delavske dobe po 5 frankov 8 santimov (nad 2 gld. po našem) in delavka po 3 franke 17 santimov (krog 1 gld. 25 kr.) Vrh tega je izdala država za podpore za starost itd. samo tistega leta 1,179.660 frankov. — Naša finančna uprava naj se sramuje, da jo z ozirom na državne delavce tako prekaša francoska. Ravno tisto leto je znašala v naših tobačnih tvornicah povprečna delavska plača na teden 5 gld. 13 kr. za moške in 3 gld. 90 kr. za ženske. Pri tem imamo vpoštevati mej moške delavce tudi paznike, ki po krivici niso vrščeni mej delovodje, dasi opravljajo isti posel in imajo isto odgovornost kot ti. Ti pazniki imajo nekoliko boljšo plačo in zato je gori navedena svota še previsoka kot povprečna svota tedenske delavske plače. — Naša tobačna uprava je nadalje delavcem v blagor izdala 1894 — samo 137.554 gld. dasi dela po avstrijskih tobačnih tovarnah 33.219 delavcev (3485 moških in 29.734 žensk), torej dva krat več nego na Francoskem. Svota v podporo razdeljena je pa skorej desetkrat toliko. Po teh podatkih plačuje francoska država svoje tobačne delavce skorej trikrat toliko kot naša in jih podpira dvajsetkrat bolj nego pri nas. Samo ugledu monarhične države se škoduje, če se za delavca za toliko manj meni, nego ljudovlada in samo socijalističnim agitatorjem se daje novo sredstvo v roke za njihove namene. Kedaj se bodo vender zmo drili tudi naši državniki in nastopili pot pravice do ubozih, v državni dobiček se žrtvujočih tobačnih delavcev in delavk?

Izjava. (Iz Zagorja.) Znani dopisnik, ki se nazivlje »rudeča straža v Dolenji vasi,« je razlil svoj žolč nad mojo osebo v »Delavcu«. Imenuje me »glavnega agitatorja krščanskih socijalistov.« Tako častnega imena, katerega ima »Delavec« za psovko, ravno ne zaslužim; pač pa priznam, da sem se že trudil in se bodem še vedno za organizacijo delavcev kakor to delate socij. demokratje, toda ne na brezverski podlagi, ampak po programu, katerega je razvil veliki delavski shod kršč. socijalistov lansko leto v Ljubljani. »Delavec« me imenuje tudi »priganjača«. Zakaj? Zaradi tega, ker ne ho-

dim in ne bom hodil pod hruško poslušat neslanih in laznjivih govorov, ker svetujem svojim delavcem, naj se varujejo širokoustnih in vse obetajočih agitatorjev. — »Rudeča straža« trdi, da leži 1. majnik meni posebno v želodcu, a povem ti, »rudeča straža,« da je letošnji 1. majnik tebi v želodcu ostal, ker so bili moji delavci v cinkarni toliko pametni, da so 1. majnika delali in poznejšo nedeljo obhajali god sv. Florijana. Glede mojega sina, naj bode straža popolno mirna. Nobene krivice ti še ni storil, a braniti se sme vselej in povsodi, kjer ga napadate zavoljo tega, ker je ud kat. delavske družbe. Bodi prepričana »purmanska straža,« da me ti ne premakneš niti za las od mojih načel glede katol. delavskih društev in socijalne demokracije, tudi če me še tako obrekujete in napadate pod hruško ali v »Delavcu,« ali po gostilnah. Za tako »kužetovo« lajanje se moja oseba ne zmeni. Toliko v odgovor za sedaj in vselej.

V. Zabovnik,
nadzornik cinkarne.

Stavka. Svoji k svojim. (Iz Zagorja.) Pretečeni mesec je stavkovalo v Zagorju 38 steklobruscev, vsi drugi so delali. Stavkovali so radi tega, ker sta dva steklobrusca mojstra tri vajence vzela v delo, pa nista vprašala soc. demokratskega posredovalca. Stavka je trajala par dni. Soc. demokratični agitator Dietel, katerega so pozvali z Dunaja, je moral prav ponižno prositi, da so jih zopet vzeli v delo, kajti vseh 38 so hoteli odstraniti. Zahtevali so menda tudi vsako dopoldne jeden golaš, popoldne pa »špeha« od mojstrov. — A Dietel jih je, kakor se sliši od več strani, prav pošteno ozmerjal, češ kako zamorete kaj tacega zahtevati. Za podporo, katero so pričakovali ob času stavke, so se obrisali pod nosom. — Kakor povsodi, tako tudi pri nas priporočamo delavcem »svoji k svojim«. V neki znani tukajšnji prodajalnici naši udje že večkrat niso dobili, česar so želeli nakupiti in samo vsled tega ne, ker so udje katol. del. družbe. Torej kupujte tamkaj, kjer so naši. Ravno tako so tudi nekatere gostilne, kjer socijal-demokratje in liberalci vedno zabavljajo in psujejo mimo gredoče katol. delavce, ogibajte se torej tudi teh.

Iz Zagorja. Nedolzen lahov koš »Delavec« prinaša večkrat tej ali oni vrsti delavcev kak članek »v premislek«. In prav zares je potreba te članke dobro premisliti, da jih človek razume. Kajti v njih se podaje bralcem prav pogosto taka »godlja«, da ne veš, »kje bi zajel,« da bi bilo prav. Mej drugimi ocvirki te okusne »godljice« vam pokažem posebno jednega, ki ga je že »Glasnik« omenjal, a ki je tak, da se ne sme pozabiti. »Delavec« je bil z njim zabeljen dne 1. sušca t. l.: »Trboveljskim rudarjem v premislek in preudarek« je naslov članku, v katerem berem naslednje: »Dr. Krek nam lahko ravno tako pomaga, kakor Badeni« (t. j. ministerski predsednik), — »zatorej boj proti obema.« Najpreje omenim, da dr. Kreka preveč kadite, ker ga postavljate na prestol ministerske moči. Dvomim, da bi dr. Krek od vas priznalo mu ministersko moč uporabljal tako, kakor Badeni. — Drugič omenim, da se ne

bode vojskoval proti tistemu, ki mu lahko pomaga, marveč, da skuša pridobiti njegovo naklonjenost, da toliko hitreje pomaga. Čudim se, da pametni delavci ne spoznajo, da jih soc. demokracija tira v boj proti onim, kateri jim pomagajo, da bi dosegli mirnim potom to, kar jim soc. demokracija obeta s pomočjo revolucije. Slednjič tudi zatrdim, da so trboveljski premogarji še pri zdravi pameti, da tacih neumnih kolobocij ne bodo pisali. Torej prihodnjič pisite nekoliko bolj pametno. — Ker sem ravno pri »Delavcu,« naj povem našim soc. demokratom neko resnico, katere se vsi boje in jo taje namreč, da je soc. demokratizem sploh in posebno njegovo časopisje protiversko in proticerkveno. — Poglejte njegovo št. 10. in 11. Dopis iz Zagorja je drž. pravdnik na Dunaju prepovedal tiskati, ker se v njem skušajo nauki, navade in obredi kat. cerkve zasramovati in poniževati. — Kaj porečete na to??

Stavke. Letošnjo spomlad je bilo stavk skorej brez števila. V Florenci, v Rotterdamu, v Londonu in Berlinu so si delavci na ta način iskali svojih pravic. V Krakovem na Galiskem ravno sedaj stavkujejo opekarški delavci. Posebno pogostne so bile pa stavke na Češkem in na Moravi. Žida Perma tkalnica v Ljubnem in cikorijska tvornica v Pragi sta bojkotirani, to se pravi: noben zaveden delavec ne sme vstopiti v njuno službo; če vstopi, pokaže svoje nasprotstvo z delavskim stanom. V Viski blizu Liberca na Češkem so stavkovali tkalci v judovski tvornici Ledererja in Wolfa. Prišlo je pri tem do boja mej delavci in žandarji. Dne 21. maja so žandarji tri delavce ubili in tri ranili. Ko se je ta zadeva spravila pred državni zbor, so liberalni poslanci na vso moč hvalili dobrosrčnost severno-čeških tvorničarjev. V Pragi so stavkovali mizarji in črevljarji. Vrhu tega so bile stavke v Vitkovicah, v Červ. Kostelcu, v Benešovem, v Erlachu in v Pottendorfu pri Najnkirhnu na Dolenj. Avstrijskem. — To je pač dovolj dokazov, kako bolne so sedanje razmere. Stavka je pač predzadnja sila, zadnja je — krvava prekucija. In če pojde tako dalje, se ne smemo čuditi, če bomo morali poročati tudi o nji. Nazadnje se tudi najtrdnejši vrč razbije.

Učenec

poštenih starišev se vsprejme takoj v sedlarsko obrt, Rimska cesta št. 17, v Ljubljani.

Fr. Breskvar

knjigovez Pred škofijo št. 6

se priporoča obilnemu naročevanju. Vzlasti ima v zalogi mnogo trpežnih, lepih platnic za knjige, družbe sv. Mohorja. Izdeluje vsakoršne, tudi najfinejše platnice. Prevezava misale. Priporoča platnice za Pleteršnik-Wolfov slovar 1 zv. — 90 kr., z vezavo vred 1 gld. 40 kr., platnice za Dom in Svet po 70 kr., z vezavo 1 gld. 20 kr.

JANEZ ŽELEZNIKAR

Ljubljana, Medene ulice št. 1

priporoča svojo zalogo mnogovrstnega blaga za domače obleke za moške in ženske. 24-9

urar LUKA VILHAR urar

Vodnikove ulice št. 4

priporoča veliko zalogo trpežnega, ličnega blaga po najnižjih cenah.

Palčice

in galanterijsko blago priporoča po izredno nizkih cenah

FR. STAMPFEL

v Ljubljani, Kongresni trg (Tonhalle.)

Karol Dostal

tapetnik

Sv. Petra cesta št. 31

priporoča svojo pošteno, zanesljivo in ceno trdko v obilno naročevanje vseh v tapetniški obrt spadajočih izdelkov.

Čast domačemu obrtu!

Svoji k svojim!

Preč. duhovščini in sl. občinstvu se priporočam v izdelovanje

vsakovrstne obleke

po zelo nizki ceni z dobro postrežbo

Fr. Pavšner

krojač

Valvazorjev trg št. 4

v Ljubljani.

24-11

Prihodnja številka Glasnika izide 25. junija.